ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Ленінскага Камуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі

№ 80 (462) Аўторак 19 ліпеня 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню у аўторак, чацьвер і суботу | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. №803. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена": Менск, Комсам. 25.

Вечар „Чырвонай Зьмены".

20-га ліпеня (серада) рэдакцыяй газэты „Чырвоная Зьмена" і клюбам „КІМ" організуецца вечар, прысьвечаны пяцітыдзевіку „Чырвонай Зьмены".

Програма вечару: дыскусія на тэму: «Ці павінен кожны комсамолец і кожны малады рабочы выпісваць і чытаць „Чырвоную Зьмену", выступленьне маладнякоўцаў, сьветавая газэта і хор.

Білеты пасланы па Райкомах КСМ. На вечар таксама запрашаюцца наступныя т. т.: Кнорын, Ігнатоўскі, Акулік і Гершон (Менскі АК КПБ), Галавач і Лушчыц (ЦК ЛКСМБ), Сянькевіч і Давідовіч (Аддзел Друку ЦК КПБ), Шульман («Звезда»), Шукевіч-Траццякоў («Бел. Вёска»), Трус (ЦБ Маладняка), Кудзелька, Зарэцкі і Каплан («Савецкая Беларусь»), Ашаровіч і Дунец («Октябрь»), Жылуновіч (Белдзяржвыдавецтва), Сольц («Юнгэр Арбайтэр»), Бюро Менскага АК ЛКСМБ, Сакратары і Агітпропы ўсіх райкамолаў г. Менску.

Вечар адбудзецца ў садзе клюбу «КІМ». Пачатак в 9-й гадзіне ўвечары.

Рэдакцыя газ. „Чырвоная Зьмена"
Праўленьне клюбу „КІМ".

Дысцыпліна—умова перамогі

Нам прыходзіцца ставіць пытаньне аб дысцыпліне таму, што ў апошнія часы пагляддаецца некаторае паслабленьне дысцыплінаванасьці і нядосыць сьвядомыя адносіны да яе з боку шэрагу комсамольцаў.

Рэдакцыя атрымлівае досыць шмат матар'ялаў, сьведчачых аб паслабленьні дысцыпліны ў ячэйках. Больш характэрныя факты мы сёньня зьмяшчаем на 3-яй старонцы нашай газэты.

Магчыма, некаторыя паспрабуюць тлумачыць гэта «летнімі» умовамі, адпускамі і г. д. Але падобныя тлумачэньні будуць дзіцячымі і сьмешнымі таму, што дысцыпліна—**справа не сэзонная. Ва ўсе часы году дысцыпліна ў комсамоле павінна стаяць на належнай вышыні.**

Ужо адно **абвастрэньне ваеннай небясьпекі** прымушае нас высунуць гэта пытаньне на першы плян. Падрыхтоўка да вайны ўключае ў сабе задачу падняцьця дысцыплінаванасьці, упартасьці і акуратнасьці ў рабоце.

Мы заклікаем кожнага комсамольца, кожнага маладога рабочага і селяніна абучацца стральбе і ваеннаму строю. З гэтым неразрыўна зьвязана пытаньне аб падняцьці дысцыпліны ў вялікім і малым, бо **вайна патрабуе ад байцоў ня толькі ведаў ваеннага строю, але і дысцыпліны.**

Але дысцыпліна патрэбна **ня толькі на вайне**. Яна патрэбна і ў мірныя часы, асабліва ў сучасны момант, калі набліжэньне ваеннай небясьпекі абавязвае ўсіх працоўных, у тым ліку і моладзь, удасканальваць работу на гаспадарчых фронтах. Удасканальваць работу гэта значыць **павысіць дысцыпліну, павысіць адказнасьць у кожным з нас за выконваемую работу.**

Паслабленьне дысцыпліны, няўважлівыя адносіны да яе, нехаценьне і няўменьне лічыцца з воляй колектыву, у які ты ўваходзіш, як адна мільёная часьці,—усё гэта адзнакі **дробнабуржуазнага ўплыву на моладзь.** Усе гэта б'е па організацыі і паслабляе сыстэму кіраўніцтва ва ўсім саюзе.

Разьвінчанасьці, недысцыплінаванасьці, анархічнаму індывідуалізму павінна быць аб'яўлена бязьлітасная барацьба. Да гэтай барацьбы трэба, у першую чаргу, прыцягнуць **комсамольскі актыў.** Ен павінен ня толькі **патрабаваць** дысцыпліны ад другіх, але **яшчэ больш паказваць яе на ўласных прыкладах.**

Аднаго «**мэтаду прымушэньня**» мала. Да яго трэба звярачвацца толькі ў выключных выпадках. Тут патрэбна другое. Выясьніць вялікае значэньне дысцыпліны наогул і ў бягучы пэрыод асабліва, растлумачыць, адкуль [illegible] недысцыплінаванасьць і расхлябанасьць і што гэта азначае. А высьвятляючы ўсё гэта, дзейнічаць ня толькі **расказам, але і паказам.**

У барацьбе за дысцыпліну **комсамольскі актыў павінен ісьці ўперадзе, павышаючы ў сабе адказнасьць і даючы прыклад усяму Саюзу.**

Пад лёзунгам ЦК Усе ЛКСМ: **„Комсамольцы! Узмацняйце дысцыпліну! Змагайцеся з расхлябанасьцю, цясьней згуртуйце свае баявыя шэрагі!"—Павядзем барацьбу за дысцыпліну. Усякі, не выконваючы гэтага лёзунгу, дэзэртыр з фронту будаўніцтва, з фронту ўзмацненьня абараназдольнасьці краіны!**

Ні воднага дэзэртыра

У хуткім часе адбываецца прызыў у армію моладзі 1905 году нараджэньня. Прызыў у гэтым годзе насіць выключнае значэньне, з прычыны складанасьці міжнародных абставін. Тым больш прызыў павінен прайсьці пад лёзунгам: «Ні воднага дэзэртыра у часе прызыву».

Можна амаль несумнявацца ў тым, што з асяродку рабочай моладзі ня будзе здраднікаў, якія ўхіляцца прызыву. Але за тое многія з тых, хто будзе прызывацца ў гэтым годзе, ня зможа выкарыстаць астаўшыся час да прызыву на сваю ваенную падрыхтоўку.

Кожны з нас, хто рыхтуецца да прызыву і праходзіць яшчэ дапрызыўную падрыхтоўку, павінен памятаць, што тэрміны службы ў Чырвонай арміі вельмі скарочаны. У самы кароткі час Чырвоная армія павінна выхаваць з прызыўніка адукаванага, політычна-сьвядомага і добра падрыхтаванага у ваенных адносінах байца. Гэтых вынікаў Чырвоная армія можа дасягнуць тады, калі ў нас будзе добра настаўлена папярэдняя падрыхтоўка, калі ў справе падрыхтоўкі прызыву прыме удзел усе насельніцтва. З гэтай прычыны увага дапрызыўнай падрыхтоўцы!

Цяпер для вельмі многіх становіцца зразумелым, чаму мы ўвялі да прызыўную падрыхтоўку і чаму мы патрабуем ад усей моладзі абавязковага праходжаньня папярэдняй ваеннай падрыхтоўкі, перш чым моладзь пойдзе ў армію.

На выпадак вайны, калі нават ня ўся моладзь пойдзе ў армію, тая частка яе, якая знаходзіцца ў тылу і якая праходзіла раней дапрызыўную падрыхтоўку, зможа ў любы момант замяніць таварышоў на фронце, зможа несьці ў тылу ахову заводаў, складаў, мастоў і чыгунак. Папярэдняе праходжаньне ваенных шляхоў. Папярэдняе праходжаньне дапрызыўнай падрыхтоўкі, такім чынам, дазваляе моладзі, знаходзячыся такі кароткі час у арміі (адзін-два гады) ва ўдасканаленьні ўразумець усе майстэрства байца. Профсаюзы, партыя і комсамол павінны больш увагі выдзяліць дапрызыўнай падрыхтоўцы.

У мінулы час чарговыя прызывы часта давалі зусім не падрыхтаваных да арміі людзей, прыходзілася траціць вельмі многа часу камандзірам і політработнікам армії, каб азнаёміць навічка з бытам, правамі і абставінамі арміі. Усе гэта, вядома тармазіла ваенную і політычную падрыхтоўку моладзі. У гэтым годзе такая гісторыя не павінна больш паўтарацца. Рабочая моладзь загадзя, да прызыву абавязана азнаёміцца з бытам і жыцьцём арміі, з яе пабудовай, распарадкам у ёй, з абставінамі, у якую пападае навічок і інш.

У часе самога прызыву не павінна быць хуліганаў, п'яніц, рабочая моладзь павінна за ўсім гэтым глядзець сама. Ні такі цяпер час, каб даваць волю старой нявабраншчыне. Прышоўшы ў Чырвоную армію, прызыўнік абавязан рыхтаваць з сябе сьвядомага, дысцыплінаванага, ведаючага ва ўдасканаленьні ваенную справу байца. Ен павінен памятаць, што зараз у момант пагрозы вайны, ўвочы ўсіх працоўных зьвернуты на яго ў надзеі, што Чырвоная армія зможа адстаяць супроць усіх гвалтаўнікоў і рабаўнікоў сусьветнага капіталу права працоўных на мірную працу.

У бюрократычным гушчары

Па бюрократычнаму шляху ад раёну да цэнтру

Ня ведала грамадзянка Курганскага сельсавету, Гарадзецкага раёну, Гарбачова Таццяна, што, калі яна захварэе, ёй прыдзецца валандрыцца па гарадох, па больніцах, па ўстановах.

Каб ведала, не захварэла-б. З упэўненасьцю ў праваты сваіх слоў можна гэта сказаць.

— Захварэўшы паралічом левай часткі цела яна зьвярнулася да Гарадзецкага райвыканкому за дапамогай.

Паслалі яе да раённага ўрача. Урач абяцаў зрабіць запытаньне ў акрузе, але ўсё цягнуў, адкладваў.

Пашла зноў у райвыканком.

А райвыканком гэты быў вельмі добры і замест адное паперкі ў Акрадраўаддзел, выдаў Гарбачовай цэлых дзьве. Адну ў Магілеўскі Акрадраўаддзел, другую—ў Гомельскі. Пачалі ўжо нават пісаць і яшчэ адну ў Менскі.

— Лепей чым нічога,—думае Гарбачова.

— Часам, тут хоць тры дні прастаіш, ды ні воднай паперкі не атрымаеш, а вось сёньня, цэлых дзьве. **Добра.**

Але атрымаўшы гэтыя паперкі, яна даведалася, што ні ў Гомелі, ні ў Магілеве такія хваробы ня лечацца.

Паехала ў г. Рагачоў, які блізка знаходзіцца ад вёскі.—Адтуль яе накіравалі у г. Бабруйск, з Бабруйску паслалі назад у Рагачоўскую больніцу. З адносінай:

— З прычыны зачыненьня для рамонту унутранага аддзяленьня Акруговай больніцы, накіроўваем назад гр. Гарбачову для лячэньня.

— У Рагачове няма апарату для лячэньня,—закрычала Гарбачова.

— Ну, дык паяжджай тады у Менск.

Вось ужо хутка тыдзень, як ходзіць Гарбачова па Менску з аднэй у другую больніцу.

Цяпер яна ляжыць хворая у Доме Селяніна, ня мае ніякай дапамогі.

Чым лячыць хворых, ня шкодзіла-б і самім палячыцца

Праца медыцынская ўсім вядома.

Урачы лечаць людзей ад розных хвароб. Сам урач не павінен быць хворым. Ен у адносінах здароўя зьяўляецца прыкладам.

Але ёсьць хвароба, якой заражаны таксама і ўрачы. Яны хварэюць мабыць і ня ведаючы гэтага, бо пра гэтую хваробу ні ў якіх мэдыцынскіх падручніках, ні ў якіх мэдыцынскіх навучальных установах ня кажуць.

Хвароба гэтая — **бюрократызм,** якім яшчэ хварэе шмат нашых ўрачэй.

* * *

Сялянка вёскі Каўрыжына, Мархлеўскага сельсавету, Талачынскага раёну, Бабровіч Міхаліна захварэла туберкулёзным паражэньнем пазваночнага сталба.

Пашла яна за 18 верст у Талочынскую амбуляторыю за дапамогай.

— У нас няма чым лячыць такую хваробу, — адказалі ёй у амбуляторыі.

Паслалі у Менск. Накіравалі ў другую саўбольніцу.

— У нас няма чым рабіць опэрацыі. Трэба йсьці ў першую больніцу.

Пашла ў першую.

— Вам опэрацыя не патрэбна, Вам толькі лячэньне, а для гэтага трэба зьвярнуцца ў трэцюю амбуляторыю.

Вось адказ, які атрымала сялянка Бабровіч у першай больніцы.

З трэцяй амбуляторыі яна ўжо змучаная ад доўгай хадзьбы была накіравана ў эвакапрыёмнік.

— Эвакапрыёмнік, — сказалі ёй, — разьмяркоўвае хворых па бальніцам. Ідзеце туды.

Хворая Бабровіч можа даўно ўжо і памёрла-б, каб не малады сын, які ёй дапамагаў.

З эвакапрыёмніку іх накіравалі ўроніцэ ў туберкулёзны дыспансэр.

Чакаць там прышлося доўга.

Потым агледзелі хворую і заявілі, што дыспансэр гэты вызначан для хворых туберкулёзам лёгкіх, а не пазваночнага сталба.

Страціўшы ўсякую надзею, Бабровіч з сынам зараз знаходзіцца ў Доме Селяніна.

Яны жадаюць яшчэ пайсьці у Нар. Кам. Аховы Здароўя. Трэба думаць, што там будзе скончана хаданіна і скітаньне.

Загадачны дыягноз... у 2-й бальніцы

Селянін Барысаўскай акругі, Зембінскага раёну Гапановіч, атрымаўшы [illegible] накіраваў сына ў Менск для [illegible] лячэньня.

У сына была нейкая хранічэская хвароба, [illegible].

18 мая г. г. Гапановіч з сынам зьявіўся у Дом Селяніна, адкуль стаў хадзіць выясьніць аб месцы ў лячэбніцы для сына.

З-за адсутнасьці вольных месц, сыну ў бальнічным лячэньні было адмоўлена.

Што рабіць?

— Сродкаў, каб паехаць назад у мяне няма,—скардзіўся Гапановіч. Няхай возьмуць сына, а я як небудзь да дому дацягнуся.

19 мая з хворым стварыўся прыпадак. Была выклікана «Скорая помощь» і хворы быў накіраваны ў другую больніцу, дзе яго пратрымалі 6 дзён.

Роўна праз 6 дзён яго, хворага, у такім жа становішчы прывязлі у цэнтральны Дом Селяніна.

Бальнічны іввозчык скінуў яго ў калідоры Дому Селяніна і паехаў.

Адміністрацыяй ЦДС была паднята шуміха, пасьля якой у другой бальніцы згадзіліся зноў узяць хворага.

Трэба ўрачам другой Савецкай бальніцы больш уважліва адносіцца да сваёй справы.

Зэлікаў.

Паставіць у асяродак увагі.

(Талочынскі раён, Аршаншчына).

У нашай організацыі шмат комсамольцаў—служачых савецкіх, коопэратыўных і інш. установ. Асабліва шмат іх ёсьць у профсаюзнай ячэйцы ЛКСМБ.

Ня гледзячы на гэта, комсамольцы служачыя не прымаюць ніякага ўдзелу ў працы па барацьбе з бюрократызмам і папяровай валакітай.

На сходах ячэек пытаньні працы комсамольцаў у ўстановах ніколі ня ставяцца. Райком таксама ня даваў паказаньняў па гэтаму пытаньню.

За справу барацьбы з бюрократызмам, трэба нашым ячэйкам зараз-жа ўзяцца.

У першую чаргу неабходна склікаць раённую нараду комсамольцаў-служачых, дзе і абгаварыць гэтае пытаньне.

Міх. Зак.

АБ „СЯБРОЎСТВЕ" І „МАРШУ БУДЗЁННАГА"

Нарэшце мне удалося паглядзець маладых аўстрыйскіх (венскіх) меншавікоў на дэмонстрацыі. Прачытаўшы абвестку і адрас, я накіраваўся да месца збору.

11 гадзін увечары. Паступова сходзяцца групы моладзі. Уважліва ў іх угледаюся і падлічваю.

Соцыялістычны Саюз моладзі ўвесь час запэўніваў, што ён налічвае да 30 тысяч сяброў. Калі дапусьціць, што гэта цыфра верная (венскія комсамольцы гаварылі мне, што соцыялістычны саюз моладзі мае ня больш 13 тысяч сяброў), і што на дэмонстрацыю прыдзе беспартыйная моладзь, то трэба было чакаць каля 40 тысяч дэмонструючых. Аднак, ня гледзячы на адцягваньне мітынгу, на плошчы сабралася максімум 8-9 тысяч, у тым ліку большая колькасьць дзяцей.

Чытаю лёзунгі. Адразу-ж зьвярнуў увагу на вельмі цікавую акалічнасьць, што соцыялістычны саюз моладзі пераменіў тактыку. Калі раней ён проста выступаў супроць комсамолу і вёў барацьбу з лёзунгамі, якія высоўваў комсамол, то цяпер, як бачыце, у выніку дамаганьня нізоў, ён павінен быў прыняць гэтыя патрабаваньні і напісаць іх на сваіх сьцягох.

Аднак, што-ж яны зрабілі з баявымі патрабаваньнямі КСМ?—На месца прамога і яскравага патрабаваньня паменшэньня рабочага дню да 6 гадзін, з аплатай за поўныя 8 гадзін—ССМ высунуў лёзунг «скарачэньня рабочага дню»; на месца патрабаваньня КСМ аб «роўнай плаце за роўную працу»—ССМ высунуў лёзунг «павялічэньне зарплаты» без указаньня да якіх нормаў і г. д. Замест баявых патрабаваньняў—агульная фраза, напрыклад, лёзунгі: «увага моладзі», «дапамагайце моладзі», «больш адукацыі для моладзі». У выніку—замест лёзунгу барацьбы былі нічога не гаворачыя і нікога неабавязваючыя фразы «аб увазе».

Такая была справа з лёзунгамі. Ні слова аб ваеннай небясьпецы, ні слова аб СССР, ні слова аб наступленьні на рабочую клясу.

Правадыры ССМ у сваіх прамовах таксама пужаліся ўсяго «політычнага». Фразы аб «сьвяце цьвятоў», «сяброўстве і вясьне», перамешваліся з жалкімі фразамі аб «барацьбе» за соцыялізм».

У канцы мітынгу на плошчы сьпяваў рабочы хор. Пелі народныя сьпевы, пелі соцыял-дэмократычны, замяняючы ім «Інтэрнацыянал», «Гімн аб Сяброўстве»,

Да, да! С.-д. больш ужо не пяюць «Інтэрнацыянал», яны пяюць гімн «Сяброўства». З кім сяброўства, для чаго і дзеля чаго?—на гэтае ў гімну няма адказу.

Гэта нават ня гімн, а што та падобнае на малітвы, дзе гаворыцца, што прыдзе новы чалавек, што гэты чалавек будзе іншы, што ён будзе насіцелем і сымбалам сяброўства.

Гэтай песьняй дэмонстрацыя пачалася, гэтай-жа яна і скончылася.

Сяброўства! Сяброўства з паліцыяй, сяброўства са сьпякулянтамі і біржавікамі, сяброўства з графам са Шварцэнберг-пляцу. Ніводнага слова барацьбы.

Сяброўства! Гэта была дэмонстрацыя сяброў, а не ворагаў буржуазіі. І пагэтаму было так мала моладзі на гэтай дэмонстрацыі.

А на заўтра, быў дзень комсамольцаў. Па тым-жа вуліцам яны ішлі міма тых-жа буржуазных кафе і арыстакратычных віллаў. Але яны пелі не «Сяброўства», яны пелі магутны «Інтэрнацыянал», бадзёрую «Маладую Гвардыю», «Варшавянку», саве кі «Марш Будзённага», «Чырвоную Армію». Комсамольцы пелі сьпевы барацьбы. І пагэтаму, ахоўваючая ўчора соцыял-дэмократаў паліцыя, сёньня не пусьціла комсамольцаў на вуліцу графа Шварцэнбэрга.

На «сяброўства» буржуазія адказала прывітаньнем; на «Марш Будзённага» і «Варшавянку» яна адказала разгонам рабочай моладзі.

А. Г.

СУСЬВЕТНЫ КОМСАМОЛ

Эскадра Шэрбурга

(Нарыс з жыцьця француcкага комсамолу).

Надзялёнымі водамі Ляманшу ўжо тысячу год[ ] граналзяцца граітныя глыбы сядога Шэрбургу.

З году ў год узмацняецца ваенная прыстань на абодвых берагох Ляманшу, і кожнай вясной спаўзаюць у яго хвалі з волатаў[*]-элінгаў новыя, новыя дрэдноўты.

Але Шэрбург, «гордасьць француcкага флёту», гіне, уласна кажучы, ён стаіць як і раней на месцы, але, тым ня менш, ён усё-ж гіне ў вачох марскога камандаваньня. Бо францускі комсамол адваеваў усе Шэрбургскія эскадры ў адміралаў і лейтанантаў.

У любым экіпажы, у любой кубрыцы адміралцейства знаходзіць дзесяткі комсамольскай літаратуры, партрэты Леніна і членскія білеты францускага комсамолу.

І марское міністэрства рашыла пакончыць з гэтым «любой цаной». Пачалася організаваная кампанія супроць шэрбургскай комсамоліі.

* * *

Як раз сёньня раніцою сярод шэрбургскіх маракоў зьявілася толькі што вышаўшая з друку «Жан-ле-Гуэн»—папулярнейшая паміж францускімі комсамольцамі брашура.

Жан Мютэль і Раймонд Роз вясёлымі знарочваліся на прыстань. На сітцавай фабрыцы, начакаўшы ля брамы ранішнюю зьмену, яны праз 15 хвілін раздалі рабочым больш паўсотні экзэмпляраў «Жан-ле Гуэна», лоўка хаваючыся ў натоўпе ад фабрычных наглядчыкаў.

Каля арсаналу навеські зялёны скверчык. Зайшлі. Селі на скамейку пагрэцца і палюбавацца прыгожасьцю ранішняга сонца.

Невялікі скрутак яшчэ нераздадзеных экзэмпляраў мірна пакоіцца на каленях у Роза. А праз хвіліну побач з імі ўжо сядзеў матрос з ласкавай ухмылкай на румяным твары і распытоўваў Роза паўшэптам аб комсамоле.

Роза дастаў са скрутку 2 экзэмпляры брашуркі і даў гэтаму матросу. Але тут адбылося нешта надзвычайнае і нечаканае і гэты мілавідны матросік пачаў сьвістаць, а другой рукою схапіў за каўнер Роза...

У два ўдары Роз зьбіў з ног правакатара і кінуўся на ўцекі са сваім таварышом. У першым завулку з разьбегу кінуліся яны ў матроскае «Кафа-да-Баль», уціснуўшыся ў самую гушчу матроскіх блез.

Пачаўся сапраўдны бой, матросы зразумелі ў чым справа і адважна абараніліся ад паліцэйскіх штыхоў.

* * *

На ўсяму гораду ішлі вобыскі. Перапіска, знойдзенная ў ложку Роза навяла, нарэшце паліцыю на сьляды. Пачаліся арышты.

Праз некалькі дзён у адзіночнай камеры побач з Роз сядзеў і Робэрт Лэтальс, сакратар Шэрбургскага комсамолу. І яшчэ шмат хто быў арыштаваны.

Адміралцейства сьвяткавала перамогу. Але з рэклямай «перамогі», яны пасьпяшаліся. На другі-ж дзень тысячны мітынг шэрбургскіх матросаў патрабаваў аслабаненьня вязьняў.

Хіба гэта не гаворыць мацней усіх газэтных артыкулаў аб масавым уплыве комсамолу на шэрбургскіх маракоў?

М. А.

Тры гэроя працоўнай моладзі Францыі

У канцы чэрвеня месяца ваенным судом у **Маянцы** быў вынесен прыгавор па справе трох салдат францускай арміі: **Рожэ, Бэтэлло і Гюльо.**

У чым іх абвінавачвалі?

На гэта адказвае газэта «**Леказэрн**»—(«**Казарма**») антымілітарысцкі ворган ЦК КСМ Францыі.

— «Іх праступленьне выяўлялася ў тым, што яны думалі аб здарэньнях унутры казармаў, за тое, што яны чыталі і распаўсюджвалі сваю газэту «Казарма».

Гэтых таварышы ў турмах не адны, з імі шмат рабочых і сялян, мабілізаваных у буржуазную армію.

Вось кавалачак з лісту Гюльо да сваей сям'і:

— „Не шкадуйце мяне, бо тых, хто выконвае клясавы доўг—не шкадуюць. Мы маем надзею, што і іншыя выканаюць свой доўг, мы ў гэтым упэўнены".

Ліст Рожэ свайму бацьку:

— „Процэс наш яшчэ ня скончыўся, так як мы папрасілі перагледзіць прыгавор.

На гэтае мусіць не згадзяцца.

Але **Марці** быў як і мы прыгавораны «імем францускага народу» і гэты-ж самы францускі народ прымусіў яго аслабаніць.

Я ведаю, што солідарнасьць пролетарыяту ня словы і я чакаю з маімі двума таварышамі таго моманту, калі мы выйдзем на волю, каб працаваць над выкананьнем нашых задач».

Вось якая воля слова і друку ў дэмократычнай рэспубліцы Францыі.

І. К.

Прасьледваньне рабочай моладзі ў Італіі.

За апошнія месяцы праведзен шэраг арыштаў маладых рабочых і вынесен шэраг суворых прыгавораў над імі. У працэсе комуністых у гар. **Сіене** некалькі комсамольцаў і беспартыйных маладых рабочых прыгавораны к турэмнаму зняволеньню на тэрмін ад 6 да 12 год.

Тав. Джыаваньні Форнары, які ўжо адзін раз за ўдзел у дэмонстрацыі да МЮД'у быў прыгавараны к 7 гадам турмы, цяпер за сваю прыналежнасьць к італьянскай компартыі прысуджан яшчэ к 8 гадам турэмнага заключэньня.

У Турыне 3 маладых рабочых арыштаваны за вядзеньне комуністычнай агітацыі. Праведзен шэраг арыштаў комсамольцаў гэтак сама і ў Флёрэнцыі, Прэска і Вэроне.

Падрыхтоўка сьвяткаваньня 20-годзьдзя Інтэрнацыяналу Моладзі

Конфэрэнцыя паўднёва-нямецкіх організацый КСМ Нямеччыны .... сьціла 12 чэрвеня ў Штутгарце адозву да рабочай моладзі, у якой выказвае на супроць растучай небясьпекі вайны, за абарону СССР і кітайскай рэволюцыі, супроць экономічнай эксплёатацыі рабочай моладзі і супроць наступу рэакцыі ў галіне культу[р]най політыкі.

Конфэрэнцыя заклікае ўсю рабочую моладзь, асабліва рабочую моладзь Паўднёва Нямеччыны, дружным фронтам прыняць удзел у сьвяткаваньні 20-гадовага юбілею першай міжнароднай юнацкай конфэрэнцыі 28 жніўня 1927 году ў Штутгарце.

Заходня-нямецкая рамесьніцкая палата па пытаньню аб абучэньні вучняў прамысловасьці

У бюлютэні Дзюсэльдорфскай рамесьніцкай палаты, якая абгаварвала пытаньне аб паляпшэньні абучэньня вучняў прамысловасьці, гаворыцца, што з пункту погляду народнай гаспадаркі, безумоўна, варта вітаць, калі прамысловасьць гэтым шляхам падрыхтуе кваліфікаваных рабочых. «Варта аднак напярэдзіць ад ілюзіі, быццам-бы можна тады адразу адрачся ад падрыхтоўкі рабочых праз рамесьніцтва. Буйная прамысловасьць па ранейшаму мае патрэбы ва ўніверсальна падрыхтаваных рабочых, якіх можа даць ёй толькі рамесьніцтва". Прамысловае вучнеўства мае таксама і свае асаблівыя недахопы. У выніку аднабаковай падрыхтоўкі рабочых, яно перашкаджае ў выпадку хістаньняў каньюнктуры, пераходу рабочых у другія галіны прамысловасьці. Пагэтаму для об'ектыўна разважаючых людзей правілам павінна быць: «З пачатку ўсеагульная падрыхтоўка па асноўным агульным галінам і потым спецыялізацыя па асобным галінам».

Організаваная палатай выстаўка вучнеўскіх работ даказала, што «агульная падрыхтоўка ў рамесьніцтве не пазбаўлена істотных пераваг перад аднабокавай падрыхтоўкай у вучнеўскіх майстэрнях і прамысловасьці».

„Тыдзень абароны"—да поўнай перамогі над капіталам.

Палёт над Менскам

„Хто ведае, ці застануся я жывы".

(Моладзь Менску ў тыдзень абароны)

Тыдзень абароны. У гэтыя дні і старыя рабочыя з фабрык, і моладзь, комсамольцы, вучні профшкол думалі адно: Правесьці добра тыдзень абароны, вызначыць шлях да штодзённай абароны.

Так, напрыклад, учора і на гэтых днёх было праведзена масавае газакураваньне комсамольцаў-сяброў ТСААвіяхіму і палёты на самалётах над горадам.

Яшчэ рана. На пустым полі аэрадрому нічога няма і толькі шэраг аэропланаў і лётчыкаў, якія каля іх працуюць напамінае, што тут сёньня павінна нешта быць.

Але вось з песьняй, пад гукі гармоніку ідуць на аэрадром вясковыя хлапцы. ТСААвіяхіму паслаў ім сёньня запрашэньні прыняць удзел у палётах на аэрапланах. І яны прышлі організавана з сяброўскімі кніжачкамі ў руках. Прышлі з імі таксама і бацькі якія пажадалі паглядзець як іх сыны будуць лятаць.

З гораду пачуліся гукі оркестру. Гэта рухаецца калённа курсаў Авіяхіму, якая таксама прымае ўдзел у палёту.

За імі яшчэ і яшчэ і хутка на аэрадроме калышыцца мора людзей.

Усё гатова да палёту. Гудуць падкідаючы пыл заведзеныя маторы.

Лётчыкі на месцох. Нясьмела ўлазяюць на аэрапляні комсамольцы.

Комсамолец з вёскі просіць сваіх таварышоў каб яны перадалі справы ячэйкі сакратару, на ўсякі выпадак «бо хто ведае ці застануся я жывы».

Але па твару відаць што ён жартуе. Завязваецца рэмнем і чакае адлёту.

Узьвіваецца белы сьцяг, потым чырвоны. І тады разам 3 аэрапляны ўзьвіваюцца ўверх. На першых аэрапланах паляцелі адзін комсамолец з вёскі, адзін хлапец з гораду і адна дзяўчына слухачка курсаў Чырвонага Крыжу.

Усе глядзяць на верх. Кожны здаецца чакае, ці ня выляцяць яны. Але не. Пакружыўшы некалькі раз над горадам аэрапляны плаўна спускаецца ўніз. Хлапцы чырвоныя вылязаюць з аэрапляну і ад разу хаваюцца ў таўпе і перадаюць свае ўражаньні.

Вось кіруючы аўтам білем едзе старшыня Саўнаркому тав. Галадзед і сакратар ЦК БП(б)Б тав. Кнорын. Яны таксама сёньня прымаюць удзел у налёце.

Тав. Кнорын ужо лятаў на аэраплане, а тав. Галадзед яшчэ «навічок», як ён сам казаў.

Ізноў аэрапляны узьвіваецца ўверх. Лятаць усе новыя і новыя таварышы. Якія ўжо лэталі, адразу можна пазнаць па і твару.

Скончыліся палёты. Аэрапляны пакрываюцца чахламі да заўтра, а заўтра ізноў палёты.

Таксама ўчора, у памяшканьні гарнізоннага ціру была праведзена масавае газаакураваньне комсамольцаў і ТСААвіяхіму.

Організавана, пад камандай прыходзілі гурткі адзявалі маскі і ўваходзілі ў невялічкі пакой які напоўнен газам. А з другога боку выходзілі, зьнімалі маскі і таксама апавядалі аб тым як хто сябе адчуваў.

Тыдзень абароны шмат даў чаго для комсамольцаў моладзі і сяброў ТСААвіяхіму.

У гэты тыдзень моладзь азнаёмілася з усімі момантамі бойкі рыхтуючыся да сапраўднай.

Блакітны.

На тактычных занятках. Комсамолкі аказаліся першымі.

(Менск).

Комсамольская ячэйка вучэбна-вытворчых майстэрняў да ваенізацыі моладзі майстэрняў падыйшла з практычнага боку.

Гэтымі днямі ячэйка сумесна з сатэварыскай часткай Чырвонай арміі пайшла ў лесе тактычныя занятки.

Роўна ў 2 гадзіны ночы па агульнай перастрэлка. І ў 6 гадзін раніцы пад громкае «ура» праціўнік быў пераможаны.

Пасьля гэтага бою мы пад камандай адправіліся ў лягер для азнаямленьня з чырвонаармейскім бытам. Тут мы сумесна з чырвонаармейцамі праводзілі гульні, сьнедалі, а потым пашлі ў цір. Характэрна адзначыць, што з усіх стралкоў ваеннага гуртку, самымі лепшымі аказаліся комсамолкі-перапілётчыцы **Жакевіч Нюра і Круцько Л.** Першая з 5-ці куль выбіла 37 вочак на адлегласьці 100 крокаў і другая (на той-жа адлегласьці) з 2-х куль выбіла 17 вочак. Праз цір былі прапушчаны ўсе. Лепшым стралком раздацы прызы.

Т. Жакевіч Н. і т. Круцько Л.

...ным памяшканьнем раздаўся трывожны званок. Хутка ўсе адзеліся і былі гатовы да паходу.

Пад кіраўніцтвам камандзіраў і чырвонаармейцаў уся братва была падзелена на дзьве групы. Адной з гэтых груп было дадзена заданьне зрабіць засаду, а другой—павесьці на яе наступленьне.

Па дарозе камандзіры тлумачылі пляны наступленьня, распалажэньне праціўніка і г. д.

У часе паходу былі выстаўлены дазоры, пасланы разьведчыкі і вылучаны сьвязісты.

Праціўнік быў выкрыты. Пачалася

Позна ўвечары стройнымі шарэнгамі мы накіраваліся да хаты. Настрой быў добры. Манэўры задаволілі ўсіх удзельнікаў.

Макс.

Добрыя стралкі

Ёсьць дзьве дрэннаватыя стрэльбы, якія страляюць шротам. Праўда, страляць з іх па цэлі вельмі нязручна. Але ня гледзячы на гэта, усе страляючыя з гэтых стрэльбаў зьяўляюцца першакласнымі стралкамі.

Але вось да чаго дадумаліся хлапцы. Вывелі жадаючых страляць на поле, на вяроўках высока павесілі піўныя бутэлькі і па іх...

У Дрыбіне няма добрых стрэльбаў, але ёсьць стралкі добрыя.

Організавалі гурток і ячэйку

(Путчынскі сельсавет, Менскай акругі)

Да ліпеня месяцу у нашым сельсавеце ня было ячэйкі ТСААвіяхіму.

Аб організацыі яе ні парт'ячэйка, ні комсамольская, як відаць, і ня думалі.

Але прышоў тыдзень абароны і Путчынская ячэйка ЛКСМБ захацела чым небудзь конкрэтным адзначыць гэты тыдзень і вось, 2-га ліпеня была **організавана ячэйка ТСААвіяхіму. Зараз прыступлена да організацыі вайсковага гуртку ў Татаршчыне і вёсцы Валоўніках.**

Акса.

Дакуль так будзе?

(Менск, завод „Чырвоная Зорка")

Ня гледзячы на тое, што комсамольская ячэйка заводу трымае сувязь з кавалерыйскім эскадронам, амаль ніякай працы па сувязі з чырвонаармейцамі не вядзецца.

Ячэйка вылучыла было трох комсамольцаў для сувязі, але яны пра гэта забыліся і не працуюць.

Няма вайсковага кутка. У насьценгазеце жыцьцё чырвонаармейцаў не высьвятляецца. Комсамольцы ніколі іх не наведваюць.

Комсамольцы бачацца з чырвонаармейцамі толькі тады, калі апошнія прыходзяць на завод для азнаямленьня з жыцьцём рабочых.

М. З...

Ня словам, а справай

(Лепель, Полаччына)

Ад агульных слоў, размахіваньня рукамі ў адносінах ваенізацыі, мы перашлі да конкрэтнай справы. Райком ужо прымацаваў да кожнай яч. КСМ групу вайсковых комсамольцаў, якая праводзіць практычную працу па ваенізацыі комсамольцаў і моладзі. Трэба адзначыць, што цікавасьць да гэтай справы вялікая. Адно, на што скардзіцца моладзь, гэта—недахоп патронаў. Калі мы гэты недахоп зьліквідуем, дык праца па ваенізацыі ў лепельцаў пойдзе вельмі добра.

Немагчыма абыйсьці ў справе ваенізацыі дзяўчат. Яны ў нас і наогул удалыя, а ў гэтым—асабліва. Організавалі па сваёй ініцыятыве гурток першай дапамогі і займаюцца добра. Ёсьць факты, калі **дзяўчаты страляюць ня горш, а нярэдка і лепей комсамольцаў-хлапцоў. Вось факт: комсамолка Анапрыенка-Лупе прама ў яблычка пападае і ўсё без промаху, а астатнія дзяўчаты раўняюцца па ёй.**

Комсамольцы, ў зьбіраньні грошай у фонд „Наш адказ Чэмбэрлену", зьяўляюцца зачыншчыкамі.

Будкомцы папрацавалі некалькі гадзін лішніх, зарабілі 35 руб. і ўнесьлі іх у фонд, адначасова выклікаўшы шэраг ячэек.

Комсамольцы нашы ведаюць, што не агульнымі сказамі, а конкрэтнай справай можна чаго небудзь дабіцца. Пад гэтым лёзунгам у нас і праходзіў тыдзень абароны.

Мік. Аўхімовіч.

Поле ўраджайнае

У палепшаньні сельскай гаспадаркі скарыстоўваем кожную драбніцу

Адзін у полі ня воін

(Зеляноцкі Камітэт, Мазыршчына)

Да 1926 году наш камітэт працаваў вельмі кепска. Грошай ні капейкі, збожжа прыкупу было, ды і тое на руках.

Выбралі старшынёй маладога хлапца-**комсамольца Хадзькова.** Ён адразу паказаў сваю зацікаўленасьць у працы і ...аму.

— Сабраў па дзвёх вёсках да 150 пудоў збожжа, многа прадаў у крэдыт насеньня канюшыны.

— Сабраў да 250 рублёў сяброўскіх узносаў, за якія камітэт набыў малатарню і веялку.

Усю зіму гэтыя машыны працавалі. Кепска толькі тое, што Хадзькову ніхто не дапамагае ў працы, а аднаму цяжка.

Склікаецца, напрыклад, пленум, а ўпаўнаважаныя не зьяўляюцца.

За ўсіх прыходзіцца працаваць аднаму старшыні.

А. С—к.

Як атрымаць сена і насеньня канюшыны ў адно лета

Для сялянскай гаспадаркі кожны год трэба насеньне канюшыны ад 35 да 60 фун. Насеньне купляць кожны год нельга, ды не заўсёды яно ёсьць у продажы. А канюшыну сеяць трэба. Без канюшыны няма добрага корму для жывёлы зімою.

Насеньне канюшыны трэба гадаваць у сваёй гаспадарцы. Меўшы сваё насеньне сялянін забясьпечаны і ня трэба вясною траціць сродкі на яго куплю. Выгадаванае насеньне ў сваёй гаспадарцы больш прывычна да нашага клімату і глебы. Купленае-ж насеньне часта бывае з павілікаю, а гэта самы большы вораг канюшыны.

Каб атрымаць 35—60 фун. насеньня канюшыны, трэба пакінуць кавалак у 300—400 кв. саж. Канюшына першага году карыстаньня і першага скосу дае мала насеньня з-за таго, што буйна расьце, густая і ў час красаваньня вылягае. Такую канюшыну лепш скасіць на сена, а на насеньне пакідаць канюшыну з атавы (так робім мы). Дзеля гэтага мы выбіраем, дзе канюшына радзейшая, і косім першы ўкос на сена раней, калі толькі канюшына пачынае красаваць. Гэта робіцца дзеля таго, каб даць больш час для росту атавы. Косім канюшыну прыблізна каля 15-25 чэрвеня нов. стылю.

Атава хутка ідзе ў рост і дужая зацьвітае. Насеньне выбіраецца значна больш чым з першаўкоснае канюшыны. Тут ...ная выгада: першае, што накосім сена з першага ўкосу, а з атавы маем больш насеньня. Але пакідаючы на насеньне канюшыну першага скосу, за ёю трэба наглядаць. Трэба глядзець, ці не зьяўляюцца вельмі рана пажаўцеўшыя галоўкі канюшыны. На першы погляд такія галоўкі створаць думку, што канюшына ўжо высьпела. Але ўзяўшы такую галоўку і расьцершы яе на далоні можна бачыць, што ў ёй няма насеньня. Пры асьцярожным расьціраньні можна убачыць жаўтаватага чарвячка з чорнаю галоўкаю. Вось гэтыя чарвячкі і шкодзяць насеннай канюшыне.

Калі шмат зьявіцца такіх рана пажаўцелых галовак, то лепш насенную канюшыну (першага ўкосу) скасіць на сена, бо ў ёй будзе мала насеньня. У атаве гэтага не наглядаецца.

З гэтым зьявішчам трэба лічыцца заўсёды, каб не застацца без насеньня канюшыны.

На правільна выбраным вучастку канюшына павінна добра стаяць і мець шмат вялікіх галовак.

Пры гадоўлі насеньня канюшыны з атавы гаспадар атрымае двайную карысьць: першы ўкос дасьць яму сена, а другі—насеньня канюшыны. З атавы і дзес. можа даць 12 пудоў насеньня канюшыны. Пакідаць канюшыну на насеньне вельмі соходна. Можна за прададае насеньне канюшыны купіць для жывёлы макухі або атрубей.

Дзесяціна насеннае канюшыны дае даходу каля 250 руб. ды і з першага ўкосу можна накасіць пудоў 80—120 канюшыннага сена.

А. Карнейчык.

Мэліорацыйныя

'Ай, малойцы
Комсамольцы
І што робяць, толькі глянь.
Палепшаюць,
Асушаюць,
...ялок балота-твань.
Сашка, Грышка
Сідар, Мішка
...а працы як адзін,
Кажуць скора
І бяз гора
Шмат асушым дзесяцін.
Ўсё старыя,
Да гнілыя
Цягнуць мокрыя карчы.
Распрапоўка
Ідзе лоўка—
Казачка хоць паскачы.

З. Бульбянік.

Перад пагрозай вайны— узмацнім дысцыпліну!

— ЛЕТАМ, У ШМАТ ЯКІХ ЯЧЭЙКАХ ПАСЛАБЛА РАБОТА, ПАЛА ДЫСЦЫПЛІНА І АДКАЗНАСЬЦЬ ЗА ВЫКОНВАНЬНЕ СВАІХ АБАВЯЗКАЎ.—КОМСАМОЛЬЦЫ! УЗМАЦНЯЙЦЕ ДЫСЦЫПЛІНУ! БЯЗЬЛІТАСНА ВЯДЗЕЦЕ БАРАЦЬБУ З НЯДБАЙНАСЬЦЮ, ЯШЧЭ БОЛЬШ ЗЬЯДНАЙЦЕ СВАЕ БАЯВЫЯ ШЭРАГІ! ГЭТАГА ПАТРАБУЕ АД НАС СУЧАСНЫ МОМАНТ.

Вырвем з карэньнем

Ці-ж гэта па комсамольскі?

(Віцебск, лесзавод № 3)

На нашым заводзе працуе каля 60 рабочых, з іх—10 комсамольцаў. Некаторая частка рабочых па несьвядомасьці надта дрэнна трымае сябе на вытворчасьці. Але і нашы комсамольцы ў гэтых адносінах не адстаюць. Некаторыя з іх—«спацы па мацяршчыне», не саромяцца навіт і пакупацеляў, заказчыкаў, якія прыходзяць на завод.

Быў выпадак, калі комсамолец **Бляхарскі** хадзіў на вуліцы і паўсюды, дзе толькі сядзелі людзі, дазваляў сабе такія грубасьці, аб якіх сорамна тут пісаць. А, паміж іншым, тав. **Бляхарскі** думае яшчэ перайсьці ў партыю.

Дзякуючы асобным комсамольцам, беспартыйныя рабочыя дрэнна адносяцца да комсамольцаў наогул.

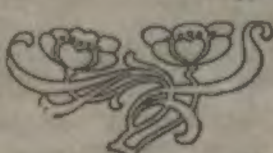
З надыходам лета сярод комсамольцаў зусім пала дысцыпліна. Ніхто, за выключэньнем 2-3 комсамольцаў, ня піша ў насьценгазэту; амаль ніхто не заходзіць у клюб, каб пачытаць газэту для напісьменнага рабочага. **Калі бываюць пасяджэньні, сходы,—некаторыя комсамольцы ідуць купацца, альбо зусім дамоў.** І ячэйка з гэтай нядбайнасьцю не вядзе ніякай барацьбы.

Паміж тым у наступны момант, які сігналізуе ваенную небясьпеку, як ніколі нам трэба ўдзесяцярыць работу па ўсім галінам нашай дзейнасьці.

Удзесяцярыць работу—значыць павысіць дысцыпліну, павысіць адказнасьць у кожным з нас.

Комсамольская ячэйка пры Скуртрэсьце павінна ў першую чаргу заняцца пытаньнем аб дысцыпліне сярод комсамольцаў.

І. Дворсон.

Уся ячейка... у водпуску

(Менск, ячэйка Наркамгандлю)

— Дзе сакратар комсамольскай ячэйкі?—запытаўся я ў служачых Наркамгандлю.

— У водпуску,—адказалі яны.

— А астатнія сябры бюро ячэйкі?

— Таксама.

— А дзе тут знайсьці наогул каго небудзь з комсамольцаў?

— Іх у нас ня маецца.

Урэшце, у Дзяржгандбеле я ледзь, ледзь знайшоў двух комсамольцаў з ячэйкі Наркамгандлю. «Наша ячэйка,—апавядаюць яны,—зараз у водпуску».

— Выбачайце, як гэта ўся ячэйка?—зьдзівіўся я.

— Не, у водпуск пашлі толькі некаторыя сябры бюро і яшчэ некалькі комсамольцаў. Тут засталося амаль чалавек 20 комсамольцаў!

Але калі нядаўна склікалі чарговы сход, ніхто на яго не зьявіўся.

Пры ячэйцы організаваліся два гурткі па самаадукацыі, але... першы гурток займаўся 4 разы, потым кіраўнік паехаў і справа застанавілася. Новага кіраўніка бюро ячэйкі не паклапацілася вылучыць.

— А другі гурток?

— Ён, бачыце, правёў толькі організацыйны сход.

Работа нашай ячэйкі,—кажа адзін комсамолец,—зараз замерла; пасьля водпуску яна зноў закіпіць.

Так і чакае ячэйка сканчэньня адпускнае кампаніі, а пакуль што... сьпіць!

Сярод комсамольцаў разьвіваецца гультайства і поўная недысцыплінаванасьць.

Міх. Зак.

У чым „захавана сабака“

(Ячэйка „Эльводу“, Менск)

Нельга сказаць, што ў сувязі з летам работа нашай ячэйкі зусім паслабела, але ўсё-ж такі некаторыя «летнія настроі» даюць сябе адчуваць. Сходы ячэйкі, як і раней, праводзяцца рэгулярна 2 разы ў месяц на вольным паветры Наведваюць сходы прыблізна 80 проц. ком-цаў.

З організаваных 2-х гурткоў па самаадукацыі — займаецца толькі адзін. Амаль усе комсамольцы прыходзяць на заняткі. Гурток па вывучэньню гісторыі партыі, большасьць якога складае актыў,—не займаецца.

За летні перыод ячэйкай праводзіліся экскурсіі на прадпрыемствы Менску, у лягер чырвонаармейцаў. Гэтымі днямі будзе праведзена экскурсія ў піонэрскі лягер.

Але тут трэба адзначыць, што актыўнасьць комсамольцаў на ячэйковых сходах, экскурсіях і г. д., зусім нязначная.

Чым гэта тлумачыць? Панашаму тым, што ячэйка яшчэ не навучылася работаць па новаму. Трэба перад сходамі і пасьля іх праводзіць гульні, сьпевы, выкарыстаць гармонік і іншыя музыкальныя інструманты, ставіць пытаньні, якія цікавяць комсамольцаў. А цікавяць комсамольцаў «Эльводу» больш за ўсё пытаньні сваёй вытворчасьці, якія на сходах ячэйкі разглядаюцца надта рэдка.

Вось у чым «захавана сабака».

Зорка.

Справы і дні Задубскай ячэйкі.

НА ПРЫКЛАДАХ ВЫХАВАНЬНЯ КОМСАМОЛЬЦАЎ ВУЧЫЦЦА БЕСПАРТЫЙНАЯ МОЛАДЗЬ.—ТРЭБАВАЛІ ВШСМ. ВЫПАТРАБАВАЛІ ШКОЛУ ДЛЯ МАЛАПІСЬМЕННЫХ.—У ГУРТКУ БЯГУЧАЙ ПОЛІТЫКІ КОМСАМОЛЬЦЫ—КІРАЎНІКІ І СЛУХАЧЫ.—ЯКІЯ ВЫНІКІ АД ТАГО, КАЛІ ЯЧЭЙКА ПОЎНАСЬЦЮ СКАРЫСТОЎВАЕ ВОПЫТЫ КОМСАМОЛЬСКАЙ ПРАЦЫ, ПАДРАБЯЗНА АПІСАНЫЯ У „ЧЫРВОНАЙ ЗЬМЕНЕ“, АЛЬБО „КОМСАМОЛЬСКОЙ ПРАВДЕ“?—ЦІ МОЖНА ПАЛЕПШЫЦЬ ПРАЦУ БЕЗ ДАПАМОГІ ДРУКУ?—СПАБОРНІЦТВЫ ПА СТРАЛЬБЕ.

Выхаваньне комсамольцаў і беспартыйнай моладзі.

Падлічваем кожнае запатрабаваньне.

У 1926 годзе ў нашай ячэйцы існаваў гурток політадукацыі, які займаўся выключна па Праслаўскаму. Займаліся два разы ў тыдзень.

Была марозная зіма. Прыдуць хлопцы з суседніх вёсак, памерзнуць і давай грэцца: так званай «фізкультурай» займацца. Пагрэюцца—потым бяруцца за вывучэньне чарговай гутаркі. І заняткі праходзяць вельмі цікава, пытаньняў шмат, усе дзелавыя.

Кіраваў заняткамі комсамолец папай-жа ячэйкі — дабраволец Чырвонай Арміі,—**Яўхім Купрэеў.**

Ён вельмі цікавіўся пытаньнямі бягучай політыкі, шмат чытае кніжак, рэгулярна чытае газэты. Ідзе гутарка, напрыклад, аб тым, якое мае права селянін у нашым краі на зямлю, якую насеў ...не адказнасьць,—Купрэеў Яўхім **падмацоўвае гэта становішча масавымі фактамі.** У Задубʼі быў арэндатар, які адначасова арандаваў і зямлю і меў свой долю вялікі надзел. А ў гэты самы час некаторая **бедната ня мела нават на чым і бульбы пасеяць.**

Комсамольцы, займаючыся ў гуртку, вырашылі **такое становішча, паставілі потым гэта пытаньне прад сельсаветам, прад раённым выканаўчым камітэтам, і ненармальнасьці выжылі.**

Пасьля кожнай гутаркі комсамольцам даваліся **заданьні,** што трэба прачытаць, дзе дастаць матар'ялы, якія належыць зрабіць выпіскі і інш. На ўсіх занятках гуртку вельмі шмат прысутнічала беспартыйнай моладзі. А к вясьне не столькі **выявілася папайшло ў гурток, што трэба ў організацыі з ёю асобных занятькаў.** Ячэйка гэта зрабіла: **правозанятькаў. Ячэйка гэта зрабіла: права дзіла з імі чыткі журналаў, газэт, гутаркі.** Так, правялі з імі гутаркі: **як падняць сваю гаспадарку, аб коопэрацыі, аб рэволюцыі 1905 году, аб быце.**

А пасьля заняткаў зьявіцца балалайка са скрыпкай, і моладзь пачынае весяліцца—**«абмываць мазгі»**—як кажа тав. **Сямашка.**

Пасьля прапрацоўкі Праслаўскага, узяліся за вывучэньне пастаноў 14-га партзьезду. Правялі па гэтаму пытаньню 9 заняткаў.

Напрыклад, прапрацоўвалі рэзолюцыю 14-га партзьезду аб працы комсамолу. Гэта прапрацоўка праходзіла **пад знакам таго,** наколькі наша Задубская ячэйка комсамолу **выканала тыя дырэктывы,** якія дала нашаму Саюзу Ленінская партыя.

У гэтым годзе мы дамагаліся і патрабавалі перад належнымі ўстановамі і організацыямі, каб у Задубʼі адчыніць вячэрнюю ШСМ. Гэтай школы адчыніць нам не ўдалося, а замест яе ў Задубʼі начала працаваць школа **малапісьменных.**

Кожны вечар комсамольцы, беспартыйная моладзь і пажылыя малапісьменныя сяляне займаліся ў гэтай школе. Заняткі праходзілі вельмі цікава, але адсутнасьць **дысцыпліны аб політыцы і ленінскім выхаваньні моладзі** зьявілася прычынай непаведваньня школы больш разьвітымі комсамольцамі.

Пасьля вачыненьня школы малапісьменных, бюро ячэйкі абгаварыла пытаньне **далейшага працягу політычнага выхаваньня моладзі ў летні час і пастанавіла ўтварыць гурток бягучай політыкі.**

Гэты гурток займаецца зараз у вольныя ад працы дзень. Стараемся выбіраць такія дні, у якія ўсе комсамольцы вольныя ад працы. Матар'ял для заняткаў бярэм выключна з газэт. Больш за ўсё скарыстоўваем матар'ял з газэт «Чырвоная Зьмена» і «Комсамольская Правда». Прыходзіцца скарыстоўваць і інш., больш шырокія комсамольскія выданьні. Напрыклад, **здарэньні ў Кітаі.** Разабрацца ў гэтым пытаньні дапамог нам матар'ял Комсамольскага агітпропработніка» і «ЖКМ».

Асобным комсамольцам даем заданьні падрыхтаваць тое ці іншае пытаньне, па вызначанаму матар'ялу, к чарговым заняткам.

Заняткі праводзім у садзе, на лугу, у лесе.

У апошні месяц, гурток бягучай політыкі, галоўным чынам, цікавіцца **міжнародным становішчам, пытаньнямі абароны краіны і асобнымі галінамі комсамольскай работы,** як аб культмасавай рабоце, 5-й конфэрэнцыі ЎсеЛКСМ і інш.

Спачатку вясны з актывам займаліся асобна, цяпер працуе агульны гурток.

Без газэт працаваць нельга!

У працы ячэйкі, асабліва ў справе конкрэтнага кіраўніцтва, у справе ўвязкі асабістых інтарэсаў з агульнымі інтарэсамі працоўных, у справе намячэньня перад ячэйкай практычных задач гаспадарчага будаўніцтва і адшуканьня карацейшых шляхоў выканаваньня намечаных задач, незамянімую ролю адыграў комсамольскі друк. Ячэйка пераканалася, што **без газэт „Чырвоная Зьмена“ і „Комсомольская Правда“ ні ў якім разе нельга паставіць работу на належную вышыню.** Ячэйка без газэты—**усё роўна як майстра бяз рук.**

На ліпень месяц ячэйка выпісала 1 экземпляр «Комсомольской Правды», 3 экзэмпляры «Чырвонай Зьмены», 2 экзэмпляры «ЖКМ», 1 экз. часопісу «Плуг», 1 экз. часопісу «Сам сабе агроном», 3 экз. «Магілёўскага Селяніна», 3 экз. «На Стражы» і 1 экз. «Маладняк».

Гэта выпіска ячэйкай у самы гарачы летні час, калі падпіска на газэты наогул падае.

Цяпер праводзім пяцітыднёвік «Чырвонай Зьмены. Быў даклад на агульным сходзе ячэйкі, выбралі **спэцыяльнага ўпаўнаважанага па распаўсюджваньні „Чырвонай Зьмены“.** Ставілі гэтае пытаньне і на двух сялянскай моладзі. Па першых выніках 5-ці тыднёвіка можна упэўнена сказаць, што падпіска на «Чырвоную Зьмену» з наступнага месяцу ўзрасьце да 15 экз.

З восені і зімою выпіска газэт і часопісаў у нас звычайна павялічваецца. Комсамольцы ходзяць па хатах, тлумачаць сялянам, якая для іх газэта больш цікава і тут-жа прымаюць падпіску. Моладзь асабліва цікавіцца часопісам «ЖКМ» і газэтай «Чырвоная Зьмена».

Будзем гатовы абараняць краіну.

Перад нашай партыяй і ўрадам востра паўстала пытаньне аб узмацненьні абароны пролетарскай рэспублікі. У сувязі з гэтым, пытаньне гэта востра паўстала і перад комсамольскай ячэйкай.

Пачалі ваенізацыю ячэйкі і насельніцтва Задубскага сельсавету з узмацненьня падпіскі на газэту „Красноармейская Правда на селе“. Былі сабралі падпіску на 32 экз. Наладзілі вечар провадаў у Чырвоную армію хлапцоў нараджэньня 1904 году. Комсамольцы-чырвонаармейцы —**Кузьма Філіпенка і Паўла Садоўнікаў** — трымаюць з ячэйкай самую цесную сувязь.

На падшэфны лінкор «Парыжская Камуна» выслалі, апрача некаторых падарункаў, **папку з матар'ямі аб магілёўскім конкурсе на лепшую вясковую ячэйку.**

Зараз праводзім тыдзень абароны. Організавалі ячэйку ТСААвіяхіму, у якую ўжо ўступіла **14 комсамольцаў.**

Нядаўна 17-га ліпеня правесьці **конкурсную стральбу шрацінкамі.** Камісія па правядзеньню гэтага мерапрыемства напружана працуе—набылі грошы на закупку патрэбных рэчаў і інш.

Таксама выбрана спэцыяльная камісія па ваенізацыі ячэйкі, якой даручана практычна распрацаваць пытаньне пашырэньня гэтай работы.

Зьм. Паваротны.
Ніч. Купрэеў.

10 год Віцебскай комсамоліі.

З 20 мая па 24 ліпеня Віцебская комсамольская арганізацыя сьвяткуе дзесяць год свайго існаваньня.

Супрацоўнік нашае газэты гутарыў з нам. сакратара Віцебскага АК ЛКСМБ—старшынёй камісіі па правядзеньню сьвята, та в. Зелікоскам, які даў наступныя даведкі аб правядзеньні сьвята па комсамолу Віцебшчыны.

Сьвята праводзіцца з мэтай вывучаньня сваёй гісторыі, а таксама з мэтай падагуліць дасягненьні у працы па выконваньню дырэктыў партыі. Сьвяту надаецца характар масавага сьвята моладзі.

Каб больш азнаёміць моладзь з гісторыяй Віцебскага комсамолу, у хуткім часе выпушчаецца зборнік матар'ялаў, прысьвечаных 10-годзьдзю. У зборнік увойдуць успаміны старых комсамольцаў, некаторыя характэрныя дакуманты і агляд сучаснага становішча Віцебскай арганізацыі.

У дні з 20-га па 24-ае (уключна) згодна пляну, будуць праводзіцца па ячэйках вечары, колектыўныя чаёўкі, маёўкі за горад і інш. 23-га ліпеня ў памяшканьні 2-га Белдзяржтэатру адбудзецца ўрачыстае пасяджэньне **усёй Віцебскай гарадзкой арганізацыі ЛКСМБ.**

24-га арганізуецца піонэрска-комсамольская дэмонстрацыя з вялікім карнавалам, які адаб'е усе этапы гісторыі Віцебскага комсамолу.

Да дню 24-га ліпеня Віцебская акруговая газэта „Заря Запада", і „Чырвоная Зьмена" выпушчаюць спецыяльныя старонкі, прысьвечаныя 10-годзьдзю.

На гэтых днёх у Віцебск прыяжджаюць для прыняцьця удзелу у сьвяце, старэйшыя Віцебскія комсамольцы якія цяпер працуюць у цэнтральным горадзе РСФСР, а таксама прадстаўнікі ЦК ЛКСМБ.

Да дню 10-годзьдзя прыстасоўваецца Віцебскае акруговае сьвята фізкультуры, а таксама фізкультурнае піонэрскае сьвята.

„Тыдзень абароны" ў мэталістых

Адлічэньні

На ўсіх сходах рабочых менскіх прадпрыемстваў саюзу мэталістых былі заслуханы даклады аб „тыдню абароны".

На заводзе „Энэргія", пасьля дакладу прынята пастанова аб адлічэньні аднадзеннага заробку ў фонд „Наш адказ Чэмбэрлену". Рабочыя „Эльвода" і сельска гаспад. майстэрняў імя Бурбіса адлічылі поўдзённы заробак, рабочыя заводу „Мэталь"—1 процант.

Акрамя гэтага, заўкомы „Эльводу" „Энэргіі" адлічылі і з сваіх сродкаў па 100 рублёў у фонд „Наш адказ Чэмбэрлену", сел. гасп. майстэрні—50 руб.

Стралковыя гурткі і ціры

ЦП Саюзу мэталістых даў дырэктыву ўсім нізавым профорганізацыям аб арганізацыі на прадпрыемствах вайсковых куткоў, стралковых гурткоў і цiраў.

На 4-х Менскіх прадпрыемствах Саюзу мэталістых ужо з'арганізаваліся ціры.

„Эльвод" і „Мэталь" з'арганізавалі стралковыя гурткі і закупілі вінтоўкі.

Усімі заўкомамі вызначаюцца сродкі на гэтую-ж мэту.

Газаакураньне сяброў ТСААвіяхіму

На працягу дню 17 ліпеня, праводзілася масавае газаакураньне сяброў ТСААвіяхіму Менску. Праз газаакураньне было прапушчана каля 300 чалавек.

Веска у горадзе.

(У Цэнтральным Доме Селяніна).

Глыбокая ноч... Ён ідзе знораня. Убачыўшы мяне, пытае аб „Доме Селяніна".

Паказваю яму, як прайсьці. Ён накіроўваецца па Ленінградзкую і праз некалькі хвілін ужо знаходзіць сабе „прытулак" у „Доме".

* * *

Цэнтральны Дом Селяніна... Запытайцеся ў хадакоў з вёскі—яны вам шмат аб ім раскажуць.

Пры ўваходзе ў першы паверх з правага боку—маленькае ваконца. Тут з 4-х гадзін рэгіструюць прыбываючых. Тут жа прымаюцца на ахову сялянскія рэчы і грошы.

— У мяне грошы ўкралі—бывала, раней заяўлялі начуючыя. На тое цяпер. Здаўшы свае грошы на ахову, сялянін спакойны за іх.

Хто толькі не перабывае ў агульнажыцьці „Дому Селяніна"? Тут і сяляне, прыяджаючыя ў Менск па зямельным справам, хадакі ў ЦВК за прытульнымі, сялянкі з грудным і дзецьмі на руках...

У апошні час—вялікі наплыў экскурсантаў:

— Звычайна моладзь, прыехаўшая пабачыць Менск.

Пры агульнажыцьці—2 вольных пакойчыкі. Тут і паесьці селяніну можна, і адпачыць.

У пакоях агульнажыцьця шырокія ложкі, чыстыя акуратна-прыбраныя пасьцелі. Усюды надзвычайная чыстата.

Бывае вялікі наплыў у агульнажыцьці—тады многім прыходзіцца адмаўляць у начлеге. Больш упартыя застаюцца начаваць у карыдоры.

Пры доме чытальня, санітарны і кооперацыйны куткі.

Вечарам барадатыя, загарэўшыя на полі сяляне, жанчыны ў стракатых хустках слухаюць, што кажа агроном і часта яны чуюць тут такое аб іх жа гаспадарцы, што прымушае іх пільна прыслухацца, што кажа агроном. Яны ўпэўніваюцца, што ў іх ёсьць такія магчымасьці у гаспадараньні, аб якіх яны ні марылі нават, што, напрыклад, раней узоранае папар куды больш дасьць жыта, чым пуставаўшы усё лета пад шчаўем, які зьнішчаліся зьбівалі статкам і рабілі з яго пляскатае месца, падобнае да току ў гумне.

На другім паверсе сельска-гаспадарчы музэй. Розныя экспонаты, шмат з Усесаюзнай сельска-гаспадарчай выстаўкі, па ўсім галінам сельскай гаспадаркі, жывёлаводству, агародніцтву, пчалярству і г. д. Нядаўна паставілі інкубатары, к вялікаму сваёму зьдзіўленьню сялянін бачыць, як без „маткі" выводзяцца „куранята".

Пры музэі—агрономічная консультацыя. Да 25—30 чалавек у дзень прымае агро-консультацыя. Неадкладныя адказы даюцца і на пісьмовыя запытаньні сялян.

У юрыдычнай консультацыі селянін атрымае патрэбную спраўку, там жа яму напішуць заяву, пры юрыскансультацыі штодзённа дзяжураць 2 чалавекі з калегіі праваабаронцаў.

Вечар... Ніхто з сялян не застаецца ў агульнажыцьці. Хто ідзе у бібліотэку, чытальню, хто на лекцыю ў саюзе „Рабземлес"—кіно. Наведвацелі „Дома Селяніна" прапушчаюцца туды дарэмна.

— Нам асыгнавалі,—перадае з гонарам, намесьнік загадчыка „Дому".—1000 р. на радыё: праз 2 тыдні ў нас будзе гучнагаварыцель. Але адно заядае: малое памяшканьне, няма дзе разгарнуцца.

На рагу вуліц Карла Маркса і Чырвонаармейскай будуецца велізарны будынак. Сюды у будучым годзе пераносіцца Цэнтральны Дом Селяніна. Не параўнаць гэты дом з цяперашнім у агульнажыцьці будзе 200 ложкаў, замест 87-мі, адчыніцца шмат новых пакояў і габінэтаў.

Тады дом атрымае большыя магчымасьці далей разгортваньня сваёй працы.

Міхась Зак.

ЗАСТАЛОСЯ 3 ДНІ

да канца пяцітыднёвіку „Чырвонай Зьмены".

На жнівень месяц падпіска павінна быць павялічана.

Газэта ў пяцітыднёвік.

„Ня гледзячы на тое, што зараз праводзіцца пяцітыднёвік „Чырвонай Зьмены", **Путчынская ячэйка ЛКСМБ яшчэ і не падумала аб яго правядзеньні.**

„Аб чым думае ячэйка?"—пытае юнкор **Акса.**

„У Петрыкаўскую хату-чытальню не выпісваецца ніводнага нумару „Чырвонай Зьмены"," хоця чытальню больш за ўсіх наведвае моладзь.

Чаму моладзь ня бачыць сваёй газэты. Хто ў гэтым вінен?"

Арон Малочнік.

„500 экзэмпляраў „Чырвонай Зьмены" павінна выпісаць 500 комсамольцаў Лёвьнянскай комсамольскай арганізацыі Трэба гэта паставіць задачаю і не выканаць. Трэба наогул чытаць газэты, бо нашы комсамольцы часта на пытаньні па міжнароднаму жыцьцю з боку сялян, даюць такія адказы, што дзівішся адкуль ён узяў такія даведкі,—у такім скрыўленым і няверным выглядзе прадстаўляюцца ўсе міжнародныя падзеі",—піша юнкор **Янка Шаірка.**

Піонэрскі актыў і наша газэта

(Па раёнам Менску)

Ня гледзячы на тое, што павадыры атрадаў зьяўляюцца актыўнымі працаўнікамі ячэек і што газэта «Чырвоная Зьмена» дае кіруючы матар'ял для іх работы—**павадары газэты ня выпісваюць.**

Так, напрыклад, з 20 павадыроў Кастрычнікавага раёну, газэту, „Чырвоная Зьмена" выпісваюць усяго 3 чалавекі.

З 25 павадыроў Ляхаўскага раёну, газэту выпісваюць 8 чалавек.

У гарадзкім раёне, дзе налічваецца каля 120 піонэр-працаўнікоў, газэту «Ч. З.» выпісваюць 18 чалавек.

Таксама павадыры ня прымаюць ніякага ўдзелу ў піонэрскім аддзеле «Ч. З.» не асьвятляючы на старонках газэты жыцьця і работы атрадаў.

Зд. Ш.

НАВУКА І ЖЫЦЬЦЁ

Спальваньне замест пахаваньня ў зямлю

Першы крэматорый (будынак дзеля спальваньня) у Маскве

Нявыгоды пахаваньня памёршых у зямлю

Пэршай нязручнасьцю вышэрашняга спосабу пахаваньня зьяўляецца неабходнасьць час ад часу вылучаць дзеля могілак новыя вучасткі гарадзкой зямлі. Праўда, праз вядомы тэрмін можна было-б могілкі перакопваць. Але гэта ня выхад з палажэньня: Маскоўскія могілкі перакапаны некалькі раз (напрыклад, Ваганькаўскія,—15 разоў, Сямёнаўскія 16 разоў).

Небясьпека заразы

У большасьці выпадкаў паміраюць ад заразных хваробаў. Бактэрыі гэтых хваробаў разам з трупам пападаюць у зямлю і пры згніваньні могуць папасьці ў грунтавую ваду, якая потым можа заразіць жывых.

Царква Нова-Данскіх могілак у яе ранейшым выглядзе.

Які спосаб мог бы зьявіцца лепшым за цяперашні? Дзеля гэтага нам прыдзецца пагледзець, як абстаіць справа з гэтым за мяжамі.

Спальваньне трупаў (крэмацыя)

У большасьці выпадкаў пахаваньне там адбываецца таксама, як і ў нас—трупы закопваюцца ў зямлю. Але ў апошні час усё больш і больш распаўсюджваецца спальваньне трупаў—так званая крэмацыя. Гэты спосаб пахаваньня памёршых—самы старажытны на зямной кулі. Існуюць, напрыклад, даведкі, што яшчэ за 7 тысяч гадоў да нашай эры ў рымлян і старажытных нурыяў самым ганаровым пахаваньнем было спальваньне нябошчыкаў на кастры. У нашых продкаў-славян, таксама, вельмі часта практыкавалася спальваньне трупаў.

У канцы мінулага стагодзьдзя была вынайдзена асобная печ, у якой пры надта малой затраце апалу (80—100 кілёгр.) дасягаецца тэмпэратура ў 900—1000 град. Труп у гэтых печах гарыць не разам з апалам, а ў накаленым паветры—астаецца белы і дробны попел.

Усё гэта адбываецца, такім чынам. Памёршага апранаюць у спэцыяльна падрыхтаваныя папяровыя адзежы (зарэсьць пры гарэньні дае густы дым), і кладуць у труну з лёгкага, тонкага дрэва. Пасьля выкананьня фармальнасьцяй, труну павольна апускаюць у ніжні паверх. Тутака на калёсах па рэйках яна пад'яжджае к пячной камеры, дзе і спальваецца ў печы ў працягу 1¼—1½ гадзін.

Попел ад труны і адзежы і пара ад цела чалавека праз дымавы комін выходзяць на паветра. Косьці і астаткі попелу прапальваюцца праз калесьнікі і па нахіленай плоскасьці пападаюць у асобную пасудзіну, адкуль праз дзьверцы вымаюцца і ставяцца на нейкі час у халадзільнік. Затым іх зьбіраюць у металёвую пасудзіну, запаяную пляскатай круглай крышкаю, на якой выштампоўваецца імя і прозьвішча памёршага, дата нараджэньня, сьмерці і спальваньня. Гэта пасудзіна (урна) выдаецца сваякам для пахаваньня ў зямлю могілак пры крэматорыі, альбо дзеля зьмяшчэньня ў асобных пакоях (колюмбарыях), альбо нарэшце, для захаваньня дома.

Першы крэматорый ў Маскве.

Толькі пры Савецкай уладзе крэмацыя атрымала ў нас усе правы грамадзянства. Па пачыну Наркам Аховы Здароўя ў Саўнарком быў унесен проэкт, у якім упяршыню, побач з пахаваньнем у зямлю, прадугледжвалася

Маскоўскі крэматорый ў канчаткова гатовым выглядзе.

крэмацыя. 7-га сьнежня 1918 году дэкрэт пры гарачым падтрыманьні Уладзіміра Ільліча, быць зацьверджан.

Зразумела, што ў востры пэрыод грамадзянскай вайны аб пабудове крэматорыя нельга і было і думаць.

У кастрычніку 1925 году прэзыдыум Моссавету пастанавіў перабудаваць пад крэматорый царкву новых Данскіх могілак. МКГ энэргічна ўзяўся за гэту справу і зараз наш першы Савецкі крэматорый гатоў.

Ён покуль што першы ў нашым Саюзе.

„Наш адказ Чэмбэрлену"

Вытворчая ячэйка ЛКСМБ пры Горацкай сельска-гаспадарчай акадэміі ўносіць 3 рублі ў фонд „Наш адказ Чэмбэрлену" і выклікае наступныя ячэйкі: ячэйку пры Горрайпрофбюро, школьную, будаўнікоў, скуранай прамысловасьці, швэйнікаў, нархарча, Зарэчынскую і Слабадзкую.

Рабочыя саўхозу Завольша ўносяць 30 рублёў.

Прабег вэлёсыпэдыстых

З данясеньнем у лягер.

16 ліпеня адбыліся спаборніцтвы менскіх вэлёсыпэдыстых на найхутчэйшую дастаўку данясеньня ў чырвонаармейскі лягер (маршрут у 15 вёрст).

У сбаторніцтвах удзельнічала 9 чалавек, якія былі разьбіты на 3 каманды.

Першы прыз атрымаў вэлёсыпэдысты Гантман (саюз будаўнікоў), зрабіўшы прабег за 40 хвілін, 2-гі прыз—**Пятровіч** (АК ЛКСМБ).—40 хвілін і 30 сэкунд, 3-ці—**Пятроўскі** („Дынамо") 41 хвіліна.

Многія вэлёсыпэдыстым не былі знаёмы з маршрутам, адзін з іх на абратнай дарозе замест саду „Профінтэрн" папаў в лагераў у Вясёлаўку.

Кепска былі організаваны сп..таньні вэлёсыпэдыстых у лягеры. Дзяжурныя па лягеру не былі папярэджаны аб вэло-прабегу.

Адказы чытачам

Вадзіну (№ 1042). У Ленінградзкім Рабфаку існуе яўрэйскае аддзяленьне. У Бухарынскім Рабфаку ў Маскве беларускага аддзяленьня няма

Гензэру (№ 1043). Адрас профшколы друкароў: Менск, вул. Энгельса, профшкола друкароў. Яшчэ не вядома ці будзе ў гэтым годзе туды прыём. Заяву аб паступленьні можна пасылаць і праз пошту.

Зотрынай № (1044). У Магілеўскі фармацэўтычны і земляробчы тэхнікумы прымаюцца асобы ўзросту ад 14-25 год. Сацыяльнае становішча бязумоўна будзе прымацца пад увагу.

Ёй-жа (№ 1045). На час іспытаў з дазволу адміністрацыі тэхнікуму, можна будзе карыстацца агульным памяшканьнем тэхнікуму.

Багачэнцы (№ 1046). Асобы, якія паступаюць у тэхнікум і вызвалены ад іспытаў павінны зьявіцца ў тэхнікум 20 жніўня. Даведку аб мэдагляде, можна прыслаць раней.

Яму-ж (1047). Грошы на праезд паступаючым выдавацца ня будуць.

Ярэмчанку (№ 1048). У ...... тэхнікум прымаюцца выключна з ведамі сям...... (як і на ўсе тэхнікумы).

Рыбаку (№ 1049). Скончыўшым сямігодку ў 1926 годзе, пры паступленьні ў тэхнікум трымаюць іспыты.

Яму-ж (№ 1050) Можна запоўніць і некалькі анкет. Але не варта адначасова падаваць у некалькі навучальных устаноў.

Школа сьляпых

У Беларускую школу сьляпых дзяцей (Менск, Савецкая 13) прымаюцца дзеці абодвага полу, выключна сьляпыя ва ўзросьце ад 7 да 11 гадоў.

Акрамя сьлепаты, дзеці не павінны мець ніякіх іншых фізычных ці разумовых недахопаў, перашкаджаючых навучаньню.

Прыём дзяцей у школу ўтвараецца адзін раз ў год: з 1-га жніўня да 1-га верасьня.

Пры прыеме патрабуюцца дакуманты: пасьведчаньне аб становішчы здароў'я і зроку, даведка аб соцыяльным і матар'яльным становішчы бацькоў, ці асоб, якія іх замяшчаюць.

Паведамленьне

АПА ЦК КП(б)Б паведамляе, што адкрыт прыём заяў аб камандзіраваньні ў **Комуністычны Унівэрсытэт Нацмен Захаду імя МАРХЛЕЎСКАГА ў Маскве** (сэктары: польскі, яўрэйскі, літоўскі, латыскі).

Заявы належыць падаваць праз Акругкомы КП(б)Б. Правілы прыёму зьмешчаны ў газ. «Правда» № 133 ад 16 чэрвеня 1927 г., якімі і належыць кіравацца.

Заявы павінны быць пададзены не пазьней 20 ліпеня.

Бяроза праглынула яго.

У часе комсамольскіх манэўраў у г. Бабруйску патапіўся сакратар Багушэўскай ячэйкі ЛКСМБ тав. Міхась Кляменьцьеў Сімановіч.

Ціха, ціха плюскочуць хвалі Бярозы аб абнесены белым пяском бераг. Вада ў Бярозе—жоўтая, жоўтая. Дзе-ні дзе прытуліліся да берагу душагубка, чоўен.

Лета 1927 г. Гарачынь. Сонца, суворае сонца, апаліла зямлю. Шырока распластаўся ўздоўж Бярозы прасторы сенажацяй. Недзе далёка, далёка чарнее лес...

Вёска Назараўка, што ня над Бярозай, стаіць на пясках. Пяскі белыя, сыпучыя... Уздоўж берагу сушацца на жэрдках нерады. У вёсцы жывуць рыбакі-староверы

Колькі апавяданьняў яны ведаюць! І кожнае апавяданьне мае аднолькавую развязку:—І вось, яго ня стала... Бяроза, праглынула яго...

Вёска Назараўка сёньня апранулася ў песьні комсамольскія, прыхарашылася кветачкамі—чырвонымі хусьцінкамі комсамольскімі, бо сёньня ў вёсцы кватаруе 1-шы батальён 1-га комсамольскага полку.

Купацца ў Бярозе! Як прыемна выкупацца ў Бярозе, абмыць пыл, што абляпіў цела паходнікаў-комсамольцаў!

Але купацца адно,—а вось пераплысьці Бярозу—гэта другое! Паказаць сваю спрытнасьць, уменьне добра плаваць!

— Давай пераплывём Бярозу!

— Даёш!

— А мо не пераплывем?

— Ці пераплыву—ці ўтаплюся!

Сказаць так:—Ці пераплыву, ці ўтаплюся!—мог толькі чалавек упэўнены ў сябе, настойлівы...

Так сказаў тав. Сімановіч Міхась, сакратар Багушэўскай ячэйкі, свайму сябру Братцаву—маладзенькаму хлапчуку-комсамольцу.

І у чатырох паплылі праз Бярозу...

Бяроза пераплыта!

— А цяпер назад!

І зноў чатыры плаўцы кінуліся ў абоймы Бярозы.

Бяроза шырокая. У Бярозе купаўся амаль што цэлы комсамольскі батальён. Дык і не дзіва, калі вочы ўсіх накіраваліся ў адзін пункт толькі тады, калі немы голас патапаючага Сімановіча падхапіў лёгкі вецярок і прынёс страшэнны пучок гукаў:

— Таплюся—ратуйце!..

Гэты стогн грудзей загінаючага у змаганьні з прыродай быў пачуты запозна...

Плыло іх чацьвёра. Сімановіч плыў побач са сваім таварышам Шапілай. Шапіла пачуў словы Сімановіча:

— Цяжка плысьці...

— Прытрымлівайся плыні, лягчэй будзе...

Плыла душагубка. Шапіла крыкнуў лодачніку:

— Лодку давай! Чалавек патанае!

Але лодачнік не паслухаўся просьбы Шапілы, ён яшчэ ямчэй сьціснуў у руках шост уцёк...

Бяроза ціхая, але суровая.

Плынь аднесла Сімановіча на самую сярэдзіну Бярозы. Рыбакі кажуць, што пасярод Бярозы-віры. Завірыла і Сімановіча—вада праглынула яго.

А ён змагаўся. Зноў паказалася чорная галаў Сімановіча па над вадою. І толькі цяпер пачуў увесь бераг стогн грудзей у змаганьні з суворай прыродай:

— Таплюся—ратуйце!..

Кінуліся з берагу ратаваць. Чалавек—пяць, шэсьць адважных плаўцоў. Кінуліся ратаваць патапаючага. А Бяроза шырокая...

Бераг, увесь чыста бераг крычэў уцякаючаму лодачніку:

— Лодку давай!

А лодачнік уцёк...

Вось плывуць плаўцы... Сімановіч змагаецца з прыродай... Усё бліжэй, бліжэй... Вада зноў праглынула Сімановіча... Плаўцы бліжэй... Чорная галаў Сімановіча выплыла, але не на доўга... Зноў зьнікла... Плаўцы ўжо там, дзе апошні раз паказалася была чорная галаў... Адзін, ці двое далі нырца... Бераг спужаўся:

— Няўжо патанулі і яны?

Але не! Плаўцы выплылі на паверхню вады. Сьпярша адзін, потым другі.

Сімановіча яны не знайшлі ў водных прасторах... Выплылі, але без Міхася...

Сонца паліла без літасьці. На небе—ні хмаркі. „Быў дзень дзесяты месяца ліпеня 1927 году. Было дзьве гадзіны і 25 хвілін дня...

Сімановіча ня стала... Плаўцы прыплылі на бераг без Сімановіча, без душы Багушоўскай ячэйкі, без Міхася.

Таварышы падабралі з берагу адзежу, склалі ў клумачак, каб перадаць радні.

* * *

Я распытаў у т. Шапілы—сябра Сімановіча, жыцьцёпіс без пары загінуўшага Міхася, запісаў:

Сімановічу Міхасю—25 год. Комсамолец, кандыдат КП(б)Б. Бядняк. У 1926 г. дэмобілізаваўся з Чырвонай арміі. У арміі быў узводным камандзірам. Увесь вольны час ад працы па гаспадарцы аддаваў грамадзкай і комсамольскай рабоце. Вось яна. Член сельсавету, сакратар Багушэўскай ячэйкі ЛКСМБ, член Райкому ЛКСМБ, прадстаўнік ячэйкі ў кооперацыю, член камітэту сялянскай узаемадапамогі і кіраўнік гуртку вайсковых ведаў.

Да манэўраў, усе програмы ў гуртку, пад кіраўніцтвам Сімановіча, ячэйкай пройдзены.

Пад кіраўніцтвам Сімановіча ячэйка зьявілася на манэўры ў поўным складзе.

— Душа ячэйкі.

* * *

Ціха, ціха плюскочуць хвалі Бярозы аб абнесены белым пяском бераг. Вада ў Бярозе—жоўтая, жоўтая. Дзе-ні дзе прытулілася да берагу душагубка, чоўен.

А там у водных прасторах, блукае недзе багушэўскага комсамольца—Міхася Сімановіча...

Да апавяданьняў віцаўскіх рыбакоў дабавілася новае апавяданьне, з той-жа адвечна аднолькавай развязкай:—І вось, яго ня стало... Бяроза праглынула яго...

Іл. Барашка.

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

Штэйнбаку, Іткіну. (Халопенічы). Вашы спраўкі ад райкому, аб'весткі аб згубленьні білетаў ня друкуем.

Маку А. Ты напісаў агульны артыкул ці пераклад з якога небудзь артыкулу. Мы гэта ня зьмесьцім.

Касьцюковічу. Заметка аб міжнародным дзіцячым тыдні даслана надта позна. Ня пойдзе.

Алесю Плыту. Гэтае пытаньне надта дробнае для газэты. Зьмясьці ў мясцовую насценгазэту.

Міхасю Асака. (Нова-Барысаў). Аб нарадзе загадчыкаў ШРМ напісана агульна. Ня пойдзе.

Адказныя рэдактары: А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867 Менск, 2 друкарня БДВ.